U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **T. S.**, proti žalovaným: 1) **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 3675/4, Praha – Nové Město, 2) **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, ve věci žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného 1) a žalovaného 2), o návrhu Městského soudu v Praze na postup podle § 7 odst. 6, věty druhé, zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci **je** místně **příslušný** Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích.

Odůvodnění:

[1] Žalobou doručenou Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) se žalobce domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného 1) ve věci žádosti o informace ze dne 15. 12. 2015 a nečinnosti žalovaného 2) ve věci posouzení jeho odvolání proti rozhodnutí Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 3. 12. 2015, kterým byla odmítnuta jeho žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Krajský soud rozhodl usnesením ze dne 28. 2. 2018, č. j. 52 A 45/2016 - 98, o postoupení věci Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), což odůvodnil odkazem na § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Jelikož je sídlo žalovaného 1) i žalovaného 2) v obvodu městského soudu, krajský soud postoupil věc podle § 7 odst. 5 s. ř. s. (správně podle § 7 odst. 6 s. ř. s. - pozn. Nejvyššího správního soudu) k vyřízení městskému soudu jako soudu „věcně a místně příslušnému“.

[3] Městský soud vyjádřil nesouhlas s postoupením věci, a proto předložil spis k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu. Připomněl, že pro zkoumání a posuzování místní příslušnosti platí zásada *perpetuatio fori*, podle níž je třeba místní příslušnost zkoumat na počátku soudního řízení. Pokud její nedostatek není zjištěn právě na počátku řízení, dojde k jeho zhojení. Krajský soud však poté, co mu byla dne 20. 4. 2016 doručena žaloba, provedl veškeré úkony nezbytné k rozhodnutí ve věci samé (vydal také rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, které Nejvyšší správní soud zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení). O postoupení věci městskému soudu rozhodl

teprve v závěru nařízeného jednání (ve skutečnosti usnesení o postoupení věci městskému soudu vydal ještě před zahájením jednání ve věci samé – pozn. Nejvyššího správního soudu). Tímto postupem omezil městskému soudu možnost činit vlastní procesní kroky a korigovat případná pochybení krajského soudu.

[4] Z § 11 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 a § 120 s. ř. s., vyplývá, že *řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.*

[5] Podle § 7 odst. 1 s. ř. s. *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení věcně příslušný krajský soud*. Místní příslušnost krajských soudů ve správním soudnictví je upravena v § 7 odst. 2 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*

[6] K okamžiku podání žaloby byla dána místní příslušnost městského soudu, jelikož sídla obou prvostupňových orgánů, tedy žalovaného 1) a žalovaného 2), jsou v obvodu jeho působnosti. Předmětem sporu je však otázka, zda postupem krajského soudu v řízení o správní žalobě došlo ke zhojení nedostatku místní příslušnosti či nikoli.

[7] V rozsudku ze dne 22. 3. 2007, č. j. 8 Azs 118/2006 - 81, Nejvyšší správní soud ke zkoumání místní příslušnosti uvedl, že „[s]*oud je oprávněn zkoumat nedostatek místní příslušnosti jen do doby, než začne jednat ve věci samé, tj. do doby, než při ústním jednání vyzve účastníky k přednesům ve věci, nebo než vydá rozhodnutí, rozhoduje-li bez jednání; poté již může místní příslušnost zkoumat jen k námitce účastníka řízení, která však musí být uplatněna při jeho prvním úkonu vůči soudu*.“

[8] Jak je uvedeno v odstavci [3] shora, krajský soud ve věci rozhodl tak, že dne 9. 1. 2017 vydal usnesení č. j. 52 A 45/2016 - 28 o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku. Toto usnesení Nejvyšší správní soud zrušil rozsudkem ze dne 17. 3. 2017, č. j. 2 As 49/2017 - 24, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Krajský soud rozhodl o postoupení věci městskému soudu až v pokračujícím řízení dne 28. 2. 2018 v důsledku námitky nedostatku místní příslušnosti, kterou však pověření zaměstnanci žalovaného 1) a žalovaného 2) uplatnili teprve v den nařízeného jednání ve věci. Uplatnili ji tedy až po okamžiku, kdy bylo Nejvyšším správním soudem rozhodnutí o zastavení řízení zrušeno a věc byla vrácena krajskému soud k dalšímu řízení. Námitka nedostatku místní příslušnosti tak nebyla uplatněna při prvním úkonu žalovaných vůči soudu, jelikož žalovaný 1) i žalovaný 2) již dříve učinili vyjádření k žalobě (viz č. l. 65 - 68 soudního spisu), v jehož rámci tuto námitku nevznesli.

[9] Z výše uvedeného je patrné, že ke zhojení nedostatku místní příslušnosti došlo, protože ve věci již krajský soud vydal rozhodnutí, jímž se končí řízení, a to bez ohledu na to, že bylo pozdějším rozhodnutím Nejvyššího správního soudu zrušeno. Nelze nyní na věc nahlížet, jakoby ve věci nikdy nebylo rozhodnuto. Nejvyšší správní soud tedy přisvědčuje městskému soudu; na projednávanou otázku je třeba aplikovat zásadu

perpetuatio fori. Krajský soud již ve věci provedl celou řadu úkonů a již i vydal rozhodnutí, jímž bylo řízení skončeno (tj. usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku). Tím byl nedostatek místní příslušnosti zhojen a nadále místně příslušný je v této věci krajský soud.

[10] Pro úplnost soud dodává, že si je vědom toho, že sedmý senát postoupil rozšířenému senátu věc vedenou pod sp. zn. Nad 99/2018, protože se domnívá, že v judikatuře existují rozdílné přístupy k tomu, do kterého okamžiku může správní soud zkoumat místní příslušnost z vlastní iniciativy, respektive ke kterému dochází ke zhojení případného nedostatku místní příslušnosti. Tato otázka však není pro nyní posuzovaný případ podstatná. Krajský soud totiž rozhodl o postoupení věci městskému soudu k opožděné námitce účastníka a navíc k tomu došlo teprve poté, kdy již rozhodl o zastavení řízení.

[11] Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že k projednání a rozhodnutí věci je příslušný Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích Tímto rozhodnutím jsou oba soudy vázány (§ 7 odst. 6, věta třetí, s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. července 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu